

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie / Arheologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Cultura materială a comunităților antice: metode de analiza și interpretare						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Mariana Elena Egri						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					51
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					0
Tutoriat/ Consultații					14
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					97
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea examenului pentru disciplina <i>Introducere în arheologie</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● C 4. Utilizarea metodologiei de bază a unor științe auxiliare ale istoriei (conexe arheologiei): numismatică și epigrafie. -Analiza critică și evaluarea în context istoric general (economic, politic, etc.) a valorii și ponderii informației primare dobândite, cu conștientizarea importanței și limitelor acestora. -Corelarea informațiilor provenite din diverse surse (istoriografice, numismatice, epigrafice, arheologice etc.) referitoare la o temă prin utilizarea criticii, analogiei, comparației, analizei și sintezei. -Culegerea și analiza comparativă, corectă a informațiilor provenite din diversele categorii de surse (monede, inscripții, alte artefacte) și plasarea lor într-un context istoric general. -Interpretarea la nivel elementar a informației numismatice și epigrafice. -Utilizarea adecvată a metodologiei și principiilor cercetării epigrafice, inclusiv a limbii latine sau a altei limbi vechi relevante, ale clasificării și determinării numismatice. ● C 5 Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren.- Elaborarea un proiect de cercetare arheologică în funcție de legislația și standardele profesionale codificate în vigoare. -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea de teren și prelucrării primare a rezultatelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice. -Realizarea corectă a documentației arheologice primare: desenul (artefacte, profile și planuri), fotografia, raportul tehnic în urma unei săpături, o bază de date pe suport electronic.
Competențe transversale	<p>- CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ● Însușirea de către studenți a metodelor moderne de identificare, înregistrare și interpretare a materialelor arheologice și a contextelor din care provin acestea.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea corectă a documentației arheologice specifice. ● Recoltarea, inventarierea și analizarea corectă a materialului arheologic. ● Valorificarea științifică sistematică a informațiilor rezultate din cercetările arheologice. ● Dezvoltarea abilităților de evaluare critică a rezultatelor anterioare ale cercetării istorice și arheologice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere – scopurile și structura cursului; scurt istoric al metodelor de colectare, clasificare și interpretare a artefactelor.	Prelegere; proiectii.	
Elemente de tehnologie antică; principalele categorii de materiale utilizate.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Recoltarea și procesarea primară a materialului arheologic pe șantier.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Recoltarea ecofactelor și a altor probe de mediu; rolul analizelor inter-disciplinare în arheologie.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Inventare, cataloage și baze de date simple.	Aplicații practice pe computer.	Se lucrează în echipe de câte 2-3 studenți.
Baze de date complexe; ArcGIS.	Aplicații practice pe computer.	Se lucrează în echipe de câte 2-3 studenți.
Clasificarea și datarea relativă a artefactelor – tipologia, analiza de corespondență și de frecvență.	Prelegere; proiectii; exerciții practice.	
Ilustrarea artefactelor – principiile de bază ale desenului arheologic.	Curs practic.	Se desenează diverse artefacte.
Funcționalitatea artefactelor – surse de informație și modele interpretative.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Arheologie funerară.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Arheologia locuinței și a vieții cotidiene.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Arheologia alimentației.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Artefactele în mișcare – mecanisme și mijloace de circulație și distribuție; noțiunea de valoare.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Artefactele ca mijloace de exprimare a identității individuale și colective; interacțiunile social-culturale.	Prelegere; proiectii; discuții.	
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • Colin Renfrew, Paul Bahn, <i>Archaeology: theories, methods and practice</i>, London 2003 (sau oricare altă ediție) • Clive Gamble, <i>Archaeology: the basics</i>, London 2004 (sau oricare altă ediție) • Edward C. Harris, <i>Principles of archaeological stratigraphy</i>, London 1997 (sau oricare altă ediție) • Clive Orton, Paul Tyers, Alan Vince, <i>Pottery in archaeology</i>, Cambridge 2003. • J. Theodore Peña, <i>Roman pottery in the archaeological record</i>, Cambridge 2007. • Arjun Appadurai, <i>Introduction: commodities and the politics of value</i>, în: A. Appadurai (ed), <i>The social life of things</i>, Cambridge 1986, p. 3-63. • Nina Crummy, <i>Six honest serving men: a basic methodology for the study of small finds</i>, în: Richard Hingley, Steven Willis (eds), <i>Roman finds: context and theory</i>, Oxford 2007, p. 59-66. • Colin Renfrew, <i>Towards a theory of material engagement</i>, în: E. DeMarrais, C. Gosden, C. Renfrew (eds), <i>Rethinking materiality. The engagement of mind with the material world</i>, Cambridge 2004, p. 23-31. • Ian Hodder, <i>Reading the past</i>, Cambridge 2003 (sau oricare altă ediție). • Mike Parker Pearson, <i>The archaeology of death and burial</i>, Phoenix Mill 1999. • Michael Shanks, Christopher Tilley, <i>Re-constructing archaeology</i>, London 1992 (sau oricare altă ediție). • H. M. L. Miller, <i>Archaeological approaches to technology</i>, Burlington 2007. • Penelope M. Allison, <i>The archaeology of household activities</i>, London 2002 		

- Aurel Rustoiu, *Războinici și societate în aria celtică transilvăneană*, Cluj Napoca 2008, capitolul 4 (Mobilitate individuală și schimburi culturale).
- Nicola Laneri (ed), *Performing death. Social analyses of funerary traditions in the ancient Near East and Mediterranean*, Chicago 2007.
- C. Kümmel, B. Schweizer, U. Veit (eds), *Körperinszenierung-Objektsammlung-Monumentalisierung: Totenritual und Grabkult in frühen Gesellschaften*, Münster 2008.
- M. Egri, 'A warrior never dies'. The manipulation of tradition in early funerary contexts from Pannonia. In S. Berecki (ed.), *Iron Age Rites and Rituals in the Carpathian Basin. Proceedings of the International Colloquium from Tg. Mureș, 7-9 October 2011*, Cluj-Napoca 2012, 503-529.
- Greg Woolf, *The social significance of trade in Late Iron Age Europe*, în: C. Scarre, F. Healy (eds), *Trade and exchange in prehistoric Europe*, Oxford 1993, p. 211-218.
- M. Egri, Desirable goods in the Late Iron Age – the craftsman's perspective. In S. Berecki (ed.), *Iron Age crafts and craftsmen in the Carpathian Basin*, Cluj-Napoca 2014, 233-248.

8.2 Seminar / laborator

Metode de predare

Observații

Bibliografie

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este centrat pe formarea de specialiști în domeniul arheologiei. Studenților li se oferă surse și metodologii de cercetări arheologice, în vederea pregătirii lor ca viitori arheologi, muzeografi în secțiile de arheologie ale muzeelor, cercetători etc. Parcurgerea acestui curs oferă studenților o parte din pregătirea necesară în vederea angajării lor în instituții publice sau private care au ca obiect de activitate cercetările arheologice sau care au în structură compartimente de conservare, valorizare și promovare a patrimoniului, turism cultural, industrii culturale etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conținutului cursului și a bibliografiei indicate.	Referat pe o temă dată.	70%
	Participarea la activitățile practice din cadrul cursului.		30%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor metode și tehnici de colectare, înregistrare și analizarea materialelor arheologice. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Mariana Egri